

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ

ΠΛΑΤΩΝ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΝ
ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΜΗΝΑ

ΤΟΜΟΣ 5΄.

Ότε δατι κερτ ουου εν θεοτόρω εθρωμασ
βουλιόματε ή κερτ παιδεία; καλ ατόω καλ
των ατόω είκείω. (Πλάτ. Θάωρω).

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ,

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Χ. Ν. ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΩΣ

1884

Ε.Υ.Δ της Κ.τ.Π
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2008

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΑΝ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΙΤΣΙΟΣ

Ε.Υ.Δ της Κ.τ.Π
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2008

τοῦ Δευκαλίωνος, οὕτω καὶ οἱ Λοκροὶ καὶ μάλιστα ἐν τοῖς πρώτοις, εἴαν κρίνωμεν ἐκ τῆς πρὸς τὸν Πηλέα συγγενείας τοῦ Μενoitίου, ¹⁾ καὶ ἐκ τοῦ ἡμέρου τῆς Λοκρίδος τῆ Φθιώτιδι, ἧς οἱ κάτοικοι μετ' Ἀχιλλέως στρατεύσαντες εἰς Ἴλιον μόνοι ἐκλήθησαν ὑπὸ τοῦ Ὀμήρου Ἕλληνας, διότι καὶ πρώτοι κατὰ Θουκυδίδην I. 3. ἦσαν Ἕλληνας. Ἡ δὲ μαρτυρία τοῦ Ἀριστοτέλους καὶ τῶν λοιπῶν προμνημονευθέντων, τοὺς Λοκροὺς Λέλεγας καλούστων, ἀνατρέχει εἰς χρόνους πολὺ πρὸ τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου.
(ἀκολουθεῖ)

ΕΠΙΣΤΟΛΙΜΑΙΑ ΔΙΑΛΕΞΙΣ

Περὶ τοῦ ἐθνικοῦ ὀνόματος *Βυζαντινός* ἢ *Βυζαντινός*.

ΥΠΟ I. N. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ.

(Ἴδε συνέχ. εἰς σελ. 309 τεύχ. Ζ' καὶ Η', Τόμ. 5').

Διὰ ταῦτα παράβασις ἂν ἦν πάσης ἀναλογίας, εἰ τὰ μὲν τριγενῆ ἐπίθετα εἰς *ανός* ὀξυτόνως ἐξέφερον οἱ Ἕλληνας, οἷον ἄγανός, πιθανός, ικανός, ἰδανός, στεγανός, ὀρφανός, ἐδανός, πεδανός, τραγανός, τὰ δὲ τριγενῆ ἐθνικά, καίτοι ὁμοιοκατάληκτα ἐκείνοις, ἐτόλμων προπερισπᾶν, ὥστε μήτε Ἀγκυρανός λέγειν καὶ Ἀσιανός καὶ Ἀφρικανός, μηδὲ Γερμανός καὶ Βρεττανός καὶ Ἰσπανός

(¹⁾ Μυλλέρου Ἑλλαν. ἀποσπ. 57. Σχολ. Ὀμ. Ἰλ. Μ. I. Πάτροκλος ὁ Μενoitίου τρεφόμενος ἐν Ὀποῦντι τῆς Λοκρίδος, περιέπεσεν ἀκουσίῳ πταίσματι. Παῖδα γὰρ ἠλικιώτην Ἀμφιδάμαντος οὐκ ἀσήμου, Κλησώνυμον ἢ ὡσπερ τινὲς (Λιάνην ὁ αὐτὸς Λίαν) περὶ ἀστραγάλων ὀργισθεὶς ἀπέκτεινεν. Ἐπὶ τούτῳ δὲ φυγὼν εἰς Φθίαν ἀφίκετο, κάκει κατὰ συγγένειαν Πηλείῳ Ἀχιλλεῖ συνῆν. Φιλίαν δ' ὑπερβάλλουσαν πρὸς ἀλλήλους διαφυλάξαντες, ἐμοῦ ἐπὶ Ἴλιον ἐστράτευσαν.

κτλ., ἀλλ' Ἀγκυρᾶνος, Ἀσιᾶνος, Ἀφρικᾶνος, Γερμᾶνος, Βρεττανός, Ἰσπανός κτλ.

Ταῦτά βητέον καὶ περὶ τῶν εἰς ἡνος, ὧν ἡ κατάληξις ἐκ τῆς ανος δοκεῖ τὸ πρῶτον γενέσθαι, ὡς δηλοῦσι τὰ διττῶς φερόμενα Τιβαρᾶνοί καὶ Τιβαρηνοί, Βοσποραννοί καὶ Βοσπορηνοί, Ἀργυριπανοί καὶ Ἀργυριππηνοί, Σκαμανδριανοί καὶ Σκαμανδριηνοί. Ἀλλὰ καὶ τοῦ Κυρταία, λέγει ὁ Στέφανος ὁ Βυζάντιος, «τὸ ἐθνικὸν ἐκ τῆς τέχνης Κυρταϊανός, ἐκ δὲ τῆς χώρας Κυρταηνός.» Ἐνθεν δὴ καὶ τεκμαίρομαι ὅτι ἡ ἡνος, καίτοι ἐκ τῆς ανος γενομένη μεταπτώσει τοῦ α εἰς τὸ η, προσήπτετο ὕστερον, ὡσπερ ἀθύπαρκτος κατάληξις, τῷ θέματι τοῦ πρωτοτύπου, καὶ οὕτω φαίνονται ποιήσαντες οἱ ἐκ Κυρταίας. Ἐχουσιν ἄρα τὰ εἰς ἡνος ἐθνικὰ πρὸς τὰ εἰς ανος ὡς τὰ εἰς ἡτης πρὸς τὰ εἰς ατης, Αἰγινάτης καὶ Αἰγινήτης, Βεμβινάτης καὶ Βεμβινήτης (Lentz, Ἡρωδ. 866, 27). Σαφές ἐκ τούτου ὅτι ὡς τὰ εἰς ανος, οὕτω καὶ τὰ εἰς ἡνος ὀξυτονοῦνται, ὀφείλοντα καὶ ἄλλως ὁμοτονεῖν τοῖς ἐπιθέτοις ποτηνός, ἀμενηνός, γαλαθηνός, πετηνός, ἀκμηνός.

Ὡσαύτως καὶ τὰ εἰς ινος ἀνάγκη ὁμοτονεῖν τοῖς ἐν τῇ γλώσσει ὁμοιοκαταλήκτοις ἐπιθέτοις μὴ ἐθνικοῖς. Περὶ τούτων δὲ σημειώτεον ὅτι τὰ μὲν μετουσίαν σημαίνοντα προπαροξύνονται, οἶον λίθινος, κρίθινος, δρύϊνος κτλ., οἷς ὁμοτονοῦσι καὶ τὰ κτητικὰ, Βίβλινος οἶνος, Βολβίτινον ἄρμα· τὰ δὲ ἄλλα πάντα, ἐν οἷς καὶ τὰ πολυάριθμα χρονικά, ὀξύνονται, ταχινός, ἀληθινός, πυκινός, πεδινός, θερινός, χειμερινός, ἐαρινός, ἑσπερινός, νυκτερινός, ἐωθινός, κτλ. Πέντε μόνον προπερισπώμενα φέρονται γελωτῖνος, ἀγρωστῖνος, παλακῖνος, ἀγγιστῖνος, προμνηστῖνος, ὧν τὰ δύο τελευταῖα παρ' Ὀμήρω. Ταῦτα δὲ καὶ διὰ τὸ ὀλιγάριθμον καὶ διότι ἐκ παλαιστάτου ἦσαν ἀπηρχαιωμένα, οὐδαμῶς ἐπέδρασαν ἐπὶ τὴν τόνωσιν τῶν περὶ ὧν νῦν ὁ λόγος πολυπληθῶν ἐπιθέτων εἰς ινος. Ἐπεὶ δὲ τὰ προπαροξύτονα καθόλου μετουσίας εἰσὶ δηλωτικὰ, σαφές ὅτι μόνον τὰ τοιαύτην ἔχοντα σημα-

σίαν ἔθνικὰ σώζουσι τὸν οἰκτεῖον τόνον, οἷον Ἀργύρινοι, τὰ δὲ ἄλλα πάντα ταῦτα τοῖς ἄξυτόνοις εἰκὸς ὁμοτονεῖν. Οὕτω δὴ παρὰ Πτολεμαίῳ ἀναγινώσκονται Ἀμαντινοί (2, 16, 3), Βερουίνοι ἢ Κερουίνοι (3, 2, 6) Βριγαικινοί (2, 6, 30), Βωδῖνοι (2, 5, 24), Γηουίνοι (3, 5, 24), Ἴρπινοί (3, 1, 71), Κιλίνοι (2, 6, 25), Κοιλερινοί (2, 6, 42), Λιχνίνοι (3, 1, 20, 60), Ὀπινοί (3, 2, 6), Οὐαλεντινοί (3, 3, 6), Σαίλινοι (2, 6, 34), Σειδῖνοι (2, 11, 14), Σιμανθῖνοι (7, 3, 4), Τρικαστινοί (2, 10, 13), Ταυρινοί (3, 1, 35), Καρινοί (2, 3, 11). Ἄλλα καὶ παρ' Ἡσυχίῳ « Ἀρξινοί, ἔθνος ὑπεράνω Ἀράβων, » καὶ Μορινοί παρὰ Στράβωνι (4, 200. Πρὸς καὶ Πτολ. 2, 9, 8) καὶ Κοτινοί παρὰ Δίῳνι τῷ Κασσίῳ (70, 12) καὶ Παλαιστινοί παρ' Ἡροδότῳ (3, 5) καὶ Μαδυανδῖνοι παρ' Ἀρριανῷ (Ἰνδ. 4, 4). Ἐξ δὲ τούτων φέρονται καὶ προπερισπώμενα Ἴρπινοί καὶ Ἴρπινοι, Μαρρουκινοί καὶ Μαρρουκινοι, Οὐαλεντινοί καὶ Οὐαλεντινοι, Ταυρινοί καὶ Ταυρίνοι, Μορινοί καὶ Μορίνοι, Παλαιστινοί καὶ Παλαιστινοι. Ἄλλα περὶ πάντων τῶν κατὰ τὴν τόνωσιν οὕτω διαφορουμένων γίνεται λόγος ἐνδοτέρῳ.

Τῶν δὲ εἰς ν ο ς ἔθνικῶν, ὅσα τὸ υ ἔχουσι πρὸ τοῦ ν, οὐκέτι τῆς καταλήξεως, ἀλλὰ τῆς κατηγορίας ἢ ταυτότης διέπει τὴν τόνωσιν. Τὰ ἐπίθετα εὐφρόσυνος, γηθόσυνος καὶ τὰ τούτοις ὅμοια προπαροξύνονται, τὸ δὲ Θυνός καὶ Βιθυνός καὶ Μαριανδυνός, ὡς ὑπὸ τὴν αὐτὴν ὑπαγόμενα κατηγορίαν τοῖς εἰς ν ο ς ἔθνικοις, ὀξύνονται. Τὸ Μαριάνδυνος Αἰολικὸν ἔχει τόνον. Περὶ τούτου δὲ γράφει ὁ Εὐστάθιος (εἰς Διον. Περ. 787). «Οἱ δὲ Μαριανδῦνοι οὕτω καλοῦνται ἀπὸ τίνος Αἰολέως Μαριανδύνου οὕτω καλουμένου. Καὶ τὸ ἔθνικόν δὲ Μαριάνδυνος μὲν λέγεται προπαροξυτόνως κατὰ τοὺς Αἰολεῖς, ὡς φησὶν ὁ γράψας » τὰ ἔθνικα, ἢ δὲ κοινῇ χρήσις ὀξύνει αὐτὸ κατὰ τύπον τῶν εἰς ν ο ς ἔθνικῶν. » Εἰ δὲ ταῦτα ὁ Εὐστάθιος, κατὰ τὴν λίσαν πιθανὴν τοῦ Meineke εἰκασίαν ἤρυσσάτο ἐκ τοῦ ἔθνογράφου, οὗτος δὲ

ἐκ τοῦ Ἡρωδιανοῦ, ἡ ἀρθή τῶν εἰς ν ο ς ἐθνικῶν τόνωσις, οἷαν ἢ τε ἀναλογία ὑποδεικνύει καὶ οἱ νόμοι καθόλου τῆς ἑλληνικῆς προσωδίας κελεύουσιν, ἤδη καὶ ἀναμφίλεκτον προσλαμβάνει κύρος ἐκ τῆς γραμματικῆς παραδόσεως. Κατὰ τοῦτον δὲ τὸν κανόνα φαίνονται τονωθέντα πολυπληθῆ ἐθνικά, οὐδὲν τῶν τεσσάρων φωνηέντων α, η, ι, υ, ἔχοντα πρὸ τῆς τελικῆς συλλαβῆς ν ο ς, ἀλλὰ φωνήεντα μὲν ε, ο, ω, διφθόγγους δὲ αι, αυ, ει, καὶ σύμφωνα γ, ν, ρ, τ. Οἷς δ' ἐγὼ ἐνέτυχον, ὀλίγοις ἴσως ἐκ πλείονων τάδε εἰσὶ. Κουμουνοί (Πτολ. 2, 7, 22), Σιμενοί (2, 3, 21), Τσιγενοί (Στράβ. 4, 183), Κομμονοί (3, 2, 6), Γελωνοί (Στ. Βυζ. 201, 20), Ἡδωνοί (Στ. Β. 298, 17), Βαλαστωνοί (Πτ. 3, 2, 6), Δουβαινοί (2, 6, 48), Σεγαλλαυνοί (2, 10, 12), Ἀλαυνοί (2, 14, 2), Αὔτεινοί (2, 2, 5), Χαιδεινοί (2, 11, 35), Φαροδεινοί (2, 10, 13), Πελιγνοί (3, 1, 19), Δοβουννοί (2, 3, 25), Σεννοί (7, 4, 9), Βασιννοί (Στ. Β. 160, 3), Καταννοί (368, 3), Καρνοί (Πτολ. 3, 1, 26), Κουακερνοί (2, 6, 47), Λιθυρνοί (Στ. Β. 415, 7), Ἀχαρνοί (151, 11), Καριτνοί (Πτ. 2, 11, 9).

Ταῦτα δὲ πάντα καίτοι οὐ κατὰ παραγωγὴν ἀπὸ γνωστῶν πρωτοτύπων, οὐδὲ ἀπὸ ὀνομάτων πόλεων ἢ δήμων γενόμενα, κρατύνουσιν ὁμοῦς πλαγίως ὃν ὁ Εὐστάθιος διέσωσεν ἡμῖν γραμματικὸν κανόνα. Ὅτι δὲ οὐδεὶς κανὼν ἀνευ ἐξαίρεσεως, τοῦτο ἤδη καὶ εἰς παροιμίαν ἐξέπεσε. Διὸ τὸ μὲν Μ α ρ ι α ν δ υ ν ο ἰ ὀξύνεται, τὸ δὲ Μ ά χ υ ν ο ι (Πτ. 4, 3, 22) προπαροξύτονόν ἐστι, τὸ Π ε λ ι γ ν ο ἰ ὀξύνεται, τὸ δὲ Ρ ἠ γ ν ο ι (2, 3, 28) προπερισπάται, τὸ Σ ε γ α λ α υ ν ο ἰ ὀξύνεται, ἀλλὰ τὸ Εὐ έ λ α ν ο ι (2, 7, 20) προπαροξύνεται, τὸ Γ ε λ ω ν ο ἰ ἐπὶ τῆς ληγούσης ἔχει τὸν τόνον, τὸ δὲ Τ ό ύ ρ ω ν ο ι (2, 11, 22), ἐπὶ τῆς τρίτης ἀπ' αὐτῆς. Τὸ Μ ε λ ά γ χ λ α ι ν ο ι (5, 9, 19), διὰ τὴν σύνθεσιν οὕτως ἐτονώθη καὶ οὐκ ἔστιν ἐξαίρεσις, καθάπερ καὶ τὸ Ἐ ρ υ σ ί χ α ι ο ς, εἰ διὰ τὸν αὐτὸν λόγον προπαροξύνειν ἐβούλετο ὁ Ἡρωδιανός. Καὶ ἄλλα δὲ εὐρηγνται ἐν τοῖς ἐθνικοῖς σύνθετα, ὧν ἡ τόνωσις ὑπόκειται τοῖς περὶ συνθέσεως ὀνομάτων κανόσιν, οἷον Μ ε λ ι ν ο φ ά γ ο ι, Λ ω τ ο φ ά γ ο ι, Ἰ π π ο μ ο λ γ ο ἰ, Μ ο σ σ ύ ν α ι κ ο ι, Μ α κ ρ ο κ ε-

φ' α λ ο ι κ τ λ. Οὐ μόνον δὲ σύνθετα, ἀλλὰ καὶ ἀπλᾶ, ὅσων ὁ τύπος ἔχει καθ' ἑαυτὸν ἰδιαιτέραν τιὰ ἐν τῇ γλώσσῃ σημασίαν, ὁμοτονοῦσι τοῖς ὁμοιοτύποις, οἷον Ἡ λ ι ἄ δ α ι, Β ο υ π ρ α σ ί ω ν ε ς ἀπὸ παραροξυτόνου ἐνικῆς εὐθείας διὰ τὸν πατρωνυμικὸν τύπον, Ἄ τ τ ι κ ο ῖ, Τ α υ ρ ι ν ο ῖ ὄξυτόνως διὰ τὸν κτητικὸν τύπον. Διὸ καὶ τοῦ παρὰ Σουίδα προπερισπωμένου «Ἀργυρίνοι ὄνομα ἔθνους» ὀρθότερον φαίνεται τῷ παρὰ Στεφάνῳ τῷ Βυζαντίῳ προπαραροξυτόνον «Ἀργύρινοι ἔθνος Ἡπειρωτικόν.» Τοῦτο δὲ ὁ Meineke παρὰ τὴν σύμφωνον τῶν ἀντιγράφων μαρτυρίαν τρέπει εἰς τὸ Ἀ ρ γ υ ρ ῖ ν ο ι, πάντως οὐχὶ τῷ Σουίδα πειθόμενος, οὗ τινος οὐδὲ μνείαν ποιεῖται, ἀλλὰ λίαν πιθανῶς πρὸς τὸ μῆκος σκοπῶν τοῦ ι ἐν τῷ τοῦ Λυκόφρονος στίχῳ, «εἰς Ἀργυρίνους καὶ Κεραυνίων γάπας.» Ἄλλὰ καὶ τοῦ «ὀπωρινός» ἐξέτεινεν ὁ ποιητὴς τοῦ ι (Φ. 346), ἀλλ' οὔτε μετέστησεν οὔτε μετέβαλε τὸν τόνον, ἵνα μὴ διαστραφῇ ἡ τόνωσις, ἣν ὁ τύπος ἐπιζητεῖ τοῦ ἐπιθέτου. Εἰ δὲ τῶν χρονικῶν εἰς ι ν ο ς ἐπιθέτων ὀ π ω ρ ι ν ὄ ς, ὀ ρ θ ρ ι ν ὄ ς, μ ε σ η μ β ρ ι ν ὄ ς ἐτόλμων μὲν τὴν ἔκτασιν τοῦ συνεσταλμένου ι οἰ ποιηταί, ἄθικτον δὲ κατέλιπον τὴν τόνωσιν, σαφές ὅτι καὶ ἐπὶ τῶν μετουσίαν δηλούντων προπαραροξυτόνως εἰς ι ν ο ς τὸν αὐτὸν κανόνα, ὡς τὸ εἰκός, ἐτήρουν, καὶ ὅτι ὁ Λυκόφρων ἀπὸ εὐθείας τῆς «Ἀργύρινος,» οὐχὶ «Ἀργυρίνος» ἔκλινε τὸ ἐθνικὸν τοῦτο ὄνομα. Ὁ Leake (Travels in North Greece I, 78) εἰκάζει ὅτι τὸ Ἀργυρόκαστρον ἀπὸ τῶν Ἀργυρίνων ἔλκει τὸ ὄνομα, λέγων ὅτι ὁ ἰθαγενὴς ἔτι καὶ νῦν Ἀ ρ γ ῦ ρ ι ν ο ς ἐσθ' ὅτε προσαγορεύεται ὥστε καὶ ἡ συνήθεια διέσωσε μέχρις ἡμῶν τὸ ὑπὸ τοῦ ἐθνογράφου ἡμῖν παραδεδομένον.

Ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε εἰρημένων ἰκανῶς ἤδη νομίζω ἀποδεδειμένον, ὅτι κατὰ τὴν ἐ λ λ η ν ι κ ῆ ν π ρ ο σ ω δ ί α ν πάντα τὰ διὰ παραγωγῆς καθ' ὠρισμένον τύπον γενόμενα ἐθνικὰ ὁμοτονοῦσι τοῖς ὑπάρχουσιν ἐν τῇ γλώσσῃ ὁμοιοτύποις ἐπιθέτοις ἢ προσηγορικοῖς. Τὰ δὲ μὴ τοιαῦτα ὁμοτονοῦσι πολλάκις τοῖς ὑπὸ τὴν αὐτὴν κατηγορίαν ὑπαγομένοις ἐθνικοῖς.

Παρὰ τὸν κανόνα δὲ τοῦτον φέρονται οὐκ ὀλίγα προπερισπω-

μενα εἰς ἰ ν ο ς, Σαβίνου, Αατίνου, Νεπεσίνου, Ἀκραγαντίνου, Ῥηγίνου, Λεοντίνου κτλ. Ταῦτα δὲ ἰταλικά εἰσι καὶ σικελικά, οὐδὲ κατὰ τὴν ἑλληνικὴν, ἀλλὰ κατὰ τὴν λατινικὴν προσφoδῖαν ἐτονώθησαν, ἐπεὶ καὶ ὁ τύπος αὐτῶν λατινικός ἐστι. Σαφὲς δὲ πρῶτον μὲν ἐκ τούτου ὅτι, πλὴν τῶν προσεσημειωμένων πέντε, ἀρχαιοτάτων καὶ πάνι ἀσαφοῦς παραγωγῆς, οὐδὲν ὑπάρχει ἐν τῇ ἑλληνικῇ γλῶσσῃ ἐπίθετον εἰς ἰ ν ο ς μακρὸν ἔχον τὸ ἰ καὶ προπερισπώμενον, ἀλλὰ πάντα διὰ βραχέος τοῦ ἰ ἐκφέρονται καὶ ἡ δέξονται ἢ προπαροξύνονται. Ἐπειτα δὲ τὸ Ῥήγιον, φέρ' εἰπεῖν, τὸ ἐθνικὸν οὐχὶ Ῥηγίνος, ἀλλὰ Ῥήγιος ἢ Ῥηγιεὺς ἢ Ῥηγίτης ὄφειλεν εἶναι ἑλληνικῶ τύπῳ, ὡς τοῦ Θρόνιον, Θρόνιος, Θρονιεὺς καὶ Θρονίτης (Στ. Βυζ. 318, 12). Ἀλλὰ καὶ Ἐρυξ πόλις Σικελίας, τὸ ἐθνικὸν Ἐρυκίνος» (281, 4). Νάρυξ δὲ «πόλις Λοκρίδος ὁ πολίτης Ναρύκιος» (470, 5). Ἐμφανῶς δὲ τύπον ἀλλότριον τῆς ἑλληνικῆς φέρουσι τὰ Ἀκραγαντίνος, Λεοντίνος, Ταραντίνος καὶ εἴ τι τοιοῦτον, ἐπεὶ οὐδὲν οἱ Ἕλληνες ἀπὸ περιττοσυλλάβων ὀνομάτων παρῆγον ἐπίθετον εἰς ἰ ν ο ς μὴ μετουσίαν σημαῖνον, οἷον κεράτινος, ἀδαμάντινος, ἐθνικὸν δὲ οὐδὲν οὐδέποτε ἐσχημάτιζον. Καὶ ἀναγινώσκειται μὲν παρ' Ἀριστοτέλει ἐν τῷ περὶ θαυμασίων ἀκουσμάτων (κεφ. 127). «Ἐν δ' Ἀπολλωνία τῇ πλησίον κειμένη τῆς τῶν Ἀτλαντίνων χώρας φασὶ γίνεσθαι ἄσφαλτον ὄρυκτὴν καὶ πίσσαν.» Ἀλλὰ τὸ ἀνύπαρκτον τοῦτο ἐθνικὸν πάντως πλημμελοῦς ἐστὶν ἀντιγραφῆς ἐξάμβλωμα, διὸ καὶ ὁ λατῖνος μεταφράστης, διορθῶν ἅμα καὶ ἐνδοιάζων, ἔγραψεν ἀντὶ τούτου Taulan-tiorum. Ἐμοὶ δὲ λίαν πιθανὸν φαίνεται ὅτι παρ' Ἀριστοτέλει ἔκειτο «Ἀλοντίνων,» ὅπερ διὰ τυχαίας ἰσως τοῦ τ μετὰ τὸ Α ἐπενθέσεως ἐγένετο «Ἀτλοντίνων,» εἶτα διορθούμενον δῆθεν «Ἀτλαντίνων.» Καὶ ἀληθῶς ἐβδόμη τις ἐν Σικελία Ἀπολλωνία πλησίον Ἀλοντίνων» μνημονεύεται ὑπὸ Στεφάνου τοῦ Βυζαντινοῦ (106, 5), ἔνθεν καὶ ὁ τύπος ἐξηγεῖται ὁ Σικελικός, ὁ τὴν ἄλλην διαφυγὼν ἐν τῷ «Ἀτλαντίνων» παραφθοράν.

Ὅτι δὲ τὰ ὑπὸ περιττοσυλλάβων ἑλληνικῶ τύπῳ παραγόμενα

ἔθνικα ἔληγον πάντοτε εἰς ι ο ς, ἔσθ' ὅτε καὶ εἰς ι τ η ς καὶ εἰς ε υ ς μυρία μαρτυροῦσι πρᾶδειγματα, οἷον «Καλυδῶν Καλυδῶνιος,» «Καρχηδῶν Καρχηδόνιος,» «Ἀνθηδῶν Ἀνθηδόνιος,» «Τερρηδῶν Τερρηδόνιος,» «Βέρης (Βέρητος γεν. Βερήσιος (ἀντὶ Βερήτιος))» «Θορνᾶξ Θορνάκιος,» «Νάρυξ Ναρύκιος,» «ΡΙζοῦς Ριζούντιος,» «Ὀποῦς Ὀπούντιος,» «Ἀσκάλων Ἀσκαλώνιος καὶ Ἀσκαλωνίτης,» «Πλευρῶν Πλευρώνιος καὶ Πλευρωνεὺς,» «Ἀπέσας Ἀπεσάντιος,» «Ταυλὰς Ταυλάντιος.» Δῆλον ἄρα ὅτι καὶ παρὰ τὸ «Βύζας» μόνον «Βυζάντιος» ἔθνικόν ἐλληνικῶ τύπῳ παράγεται, καὶ ὅτι Βυζαντινός καὶ Βυζαντινός φέρουσιν ἀμφοτέρω λατινικόν τύπον, πλὴν ὅτι τὸ μὲν προπερισπώμενον καὶ τύπον καὶ τόνον ἀνεδέξατο λατινικόν, τὸ δὲ ὀξύτονον τύπον μὲν ὡσαύτως λατινικόν, τόνον δὲ ἐλληνικόν κατὰ τὰ εἰς ν ο ς ἔθνικα, ὡς εἴρηται ἐν τοῖς ἔμπροσθεν. Ὀφέλιμον δὲ κρίνω ἐνταῦθα καὶ τὴν παρατήρησιν ὅτι ἢ κατὰ τὴν λατινικὴν προσωδίαν τόνωσις τῶν εἰς ι ν ο ς ἔθνικῶν ἀπάδει ὅλως πρὸς ἦν οἱ Ἕλληνας παρεδέξαντο ὀξύτόνησιν τῶν εἰς α ν ο ς, οἷον Ἀγκυρανός οὐχὶ Ἀγκυρᾶνος, καὶ ὁμοίως τὰ εἰς α ν ο ς παράγωγα ἔχουσιν ὡς τὰ εἰς ι ν ο ς λατινικόν τύπον καὶ μακρῶ φωνήεντι παραλήγονται. Ἀλλὰ πασίγνωστον ὅτι μόνον παρὰ Λατίνοις ἔλκει ἐφ' ἑαυτὴν αἰὶ τὸν τόνον ἢ μακρὰ παραλήγουσα, οὐ μὴν παρ' Ἑλλήσιν, ὡς δηλοῦσιν ἔθνικα οὐδένα μὲν φέρονται λατινικόν τύπον, μακροπράληκτα δὲ καὶ ὀξύτονα, οἷον Διηνοί, Ἀλπηνοί, Γελωνοί, Ἡδωνοί. Καὶ ἔθνικα δὲ εἰς τ ο ς, ἔχοντα τὸ ν πρὸ τοῦ τ, εἰς οὐδεμίαν τῶν τριῶν τάξεων λόγῳ τοῦ τύπου ὑπαγόμενα, ὀξύνονται ὁμοίως οἷον Ἀπεραντοί, Ἀμαραντοί.

Τὰ περὶ τοῦ Βυζαντινός εἰρημένα καὶ τοῦ Βυζαντινός ῥητέον ὡσαύτως περὶ τοῦ Ἀλεξανδρινός καὶ Ἀλεξανδρινός, ὧν ἀμφοτέρων ὁ τύπος Λατινικός ἐστίν, ἀλλὰ τὸ μὲν φέρει λατινικόν τὸ δὲ ἐλληνικόν τόνον. Χωρίον δέ τι Στεφάνου τοῦ Βυζαντίου (72, 3), ἐν ᾧ πολλὴ εὐθὺς καταφαίνεται ἐκ πλημμελοῦς ἀντιγραφῆς σύγχυσις καὶ ταραχὴ, ἔδοξε περιφανῆς εἶναι μαρτυρία ὑπὲρ τοῦ «Ἀλεξανδρινός.» «Ἔχει δὲ τὸ χωρίον ὡς:

«Τὸ ἐθνικὸν Ἀλεξανδρεὺς ἐκ τῆς Ἀλεξάνδρου γενικῆς. Τὸ θηλυκόν, ὡς ἀπὸ τοῦ Σινωπεύς Σινωπὶς, οὕτως ἀπὸ τοῦ Ἀλεξανδρεὺς Ἀλεξανδρίς. Δίδυμος δὲ παρατίθεται χρῆσιν ἐξ Ἐρατοσθένους τοῦ Ἀλεξανδρίτης. Φαβωρίνος δὲ ἐν τῷ περὶ Κυρηναϊκῆς πόλεως Ἀλεξανδρειώτην φησὶ παρά τὴν Ἀλεξανδρεινός, ὡς Μύρλεια Μυρλειανός, Ἡράκλεια Ἡρακλειανός. Λέγεται δὲ καὶ Ἀλεξάνδρεϊος κτητικόν. Νικάνωρ δὲ ὁ Ἑρμείου ἐν τῇ περὶ Ἀλεξανδρείας πρώτῃ ταῦτα πάντα κυροὶ καὶ τὸ Ἀλεξανδρίνος καὶ τὸ Ἀλεξανδρίνης, οὐ μέντοι τὸ Ἀλεξανδρεώτης.» Ἡ διαστροφή τοῦ κειμένου γίνεται εὐθὺς φανερά ἐν τῷ «παρά τὴν Ἀλεξανδρειανός,» ἔνθα ὁ ἀντιγραφεὺς, παραλιπὼν τὸ πρωτότυπον, ἐδήλωσε μόνον τὸ παράγωγον. Τί δὲ σημαίνει τὸ «Ἀλεξανδρίνης;» εἰ μὲν γενικὴ ἐστὶ τοῦ θηλυκοῦ «Ἀλεξανδρίνη,» ἀσύντακτος ἀποβαίνει ὁ λόγος, εἰ δὲ ὀνομαστικὴ, οὐδὲνα φέρει ἐθνικοῦ τύπον. Καθόλου δὲ τίς πιστεύει ὅτι ὁ Νικάνωρ, τρίβων τῆς Ἑλληνικῆς ἐν τοῖς μάλιστα, ἐπεδοκίμαζε μὲν τὸ λατινικὸν Ἀλεξανδρίνος ὡς ἐθνικὸν πόλεως οὐτ' ἐν Ἰταλίᾳ οὐτ' ἐν Σικελίᾳ κειμένης, ἀπεδοκίμαζε δὲ τὸ ἐλληνικώτατον Ἀλεξανδρεώτης: Ἀλλὰ καὶ εἰ τοιαῦτα βλάσφημα ἐξεφώνησεν ὁ Νικάνωρ, πάντως οὐκ ἂν ἐσίγησεν ὁ ἐθνογράφος ὁ ἐν τῷ περὶ Λαμπετείας διδάξας ὅτι τὸ ἐθνικὸν τῆς πόλεως ταύτης δύναται εἶναι «Λαμπετειάτης ἢ καὶ Λαμπετειανός τῷ ἐπιχωρίῳ τύπῳ Ἐλαμπετίνος γὰρ οὐ δύναται εἶναι διὰ τὴν παράληξιν τῆς διφθόγγου.» Διὸ πιθανώτατον νομίζω, ὅτι ἐν τῇ συγχύσει τοῦ κειμένου λέξεις τινὲς ἐξετοπίσθησαν καὶ ὅτι ὁ Στέφανος ὁ Βυζάντιος, εἰς βεβαίωσιν ὧν αὐτὸς ἐμνημόνευσεν ἐθνικῶν Ἀλεξανδρεὺς Ἀλεξανδρίς καὶ ὧν παρ' ἄλλων ἔλαβε διαφόρου τύπου, Ἀλεξανδρίτης Ἀλεξανδρειώτης Ἀλεξανδρειανός, προσέθηκε, «Νικάνωρ δὲ ὁ Ἑρμείου ἐν τῇ περὶ Ἀλεξανδρείας πρώτῃ ταῦτα πάντα κυροὶ καὶ τὸ Ἀλεξανδρεώτης, οὐ μέντοι καὶ τὸ Ἀλεξανδρίνος καὶ τὸ Ἀλεξανδρίνη.» Καὶ ἀληθῶς ἀμφοτέρω ταῦτα τὰ τύπων καὶ τόνων Λατινικὰ παρ' οὐδενὶ τῶν Ἑλλήνων συγγραφέων εὑρηγνται.

Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῆς τινώσεως τῶν εἰς ἵνα ἔθνικῶν κατὰ
(ΤΟΜ. Γ')

τὴν Ἑλληνικὴν προσῳδίαν. Ἐπεὶ δὲ πολλῶν τῶν ἐν Ἰταλίᾳ καὶ Σικελίᾳ πόλεων οἱ οἰκητόρες, ἐπόμενοι τῷ ἐπιχωρίῳ ἔθει, ἐτήρησαν τὴν κατὰ τὴν Λατινικὴν προσῳδίαν τόνωσιν τῶν ἐθνικῶν εἰς ἵν ο ς αὐτοὶ δὲ οἱ δόκιμοι συγγραφεῖς, σεβόμενοι τὸ ἔθος τῆς χώρας, οὐδὲν μετέβαλον τῶν τοιούτων ὀνομάτων, ἐκ τούτου καὶ ὁ τύπος καὶ ὁ τόνος αὐτῶν ὑπελήφθησαν ὕστερον οἷοναί διαλεκτικῆ καὶ διαφορῆ καὶ οὐδὲν πλέον. Διὸ καὶ συγγραφεῖς τινὰς μάλιστα δὲ τοὺς ἐπ' Ἀλεξανδρείας ποιητάς ὀρώμεν ἀδεῶς εἰς τὴν Ἑλλάδα εἰσαγοντάς τοιούτους ἐθνικῶν σχηματισμοὺς ἀντὶ τῶν ἤδη ἐν χρήσει παρ' Ἑλλήσιν ὑπαρχόντων. Τὴν Ἀμαντίαν εἰς Ἀμαντίνην μετεποίησεν ὁ Καλλιμάχος (Στ. Βυζ. 82, 25), καίτοι περιττοσυλλάβου ὄντος τοῦ πρωτοτύπου. Καὶ ὁ Εὐφορίων Ταυλαντίνους εἶπε τοὺς Ταυλαντίους, καίτοι ἀπὸ εὐθείας τῆς Ταύλας ὡς Βύζας. Καὶ ὁ Φίλιστος οὐκ ἀρεσκόμενος τῷ μεγαλοπρεπεῖ τύπῳ Ἀμπρακιώτης, ἀλλ' ἀντὶ τούτου τὸν ἰσχνὸν αἰρούμενος, « Ἀμπρακίνοσ φησὶ σικελικῶ τύπῳ (Στ. Βυζ. 85, 3). Πῶς δ' οὐκ ἐπῆλθεν αὐτῷ, ἀποδιδόντι τὰ διδασκάλια τοῖς διδάξασι πρώτους τοὺς Σικελιώτας πρσαγορευσαὶ Σικελίνους καὶ τοὺς Ἰταλιώτας Ἰταλίνοσ; Ἡδὴ δὲ καὶ ὁ Lobeck (Pathol. 213) ἐσημειώσατο, ὅτι Μαρίαν τὴν ἀπὸ τῆς πατρίδος Μαγδαληνὴν ἐπικαλουμένην ὁ Νόννοσ Μαγδαλίνην μετωνόμασεν. Ἀγνοῶ δὲ ὑπὸ τίνων Φολεγανδρένοσ ἐκλήθησαν οἱ Φολεγάνδριοσ καὶ Ἀμοργένοσ οἱ Ἀμόργιοσ. Ἄλλ' Ἀμόργιοσ λέγονται ὑπὸ Ἀνδροτίωνοσ ἕκτη Ἀτθίδοσ (Στ. Βυζ. 121, 4), καὶ ὁ σχολιαστὴσ τοῦ Ἀριστοφάνουσ (Eip. 1148) γράφει «καὶ παρὰ Σιμωνίδῃ τῷ Ἀμοργίῳ.» Καὶ παρ' Ἀθηναίῳ (XI. 480 D.) ἀναγινώσκεται «ὡσ Σιμωνίδησ φησὶν ὁ Ἀμόργιοσ.» Ὁ δὲ Στέφανοσ ὁ Βυζάντιοσ ἐν τῷ περὶ Ἀμοργοῦ, εἰπὼν ὅτι «ἀπὸ τῆσ Μινώασ (μιασ τῶν τριῶν πόλεων τῆσ νήσου) ἦν Σιμωνίδησ ὁ ἰαμβοποιὸσ Ἀμοργίνοσ λεγόμενοσ,» ἐπιφέρει «λέγεται καὶ Ἀμόργιοσ ὡσ φησὶ Χάραξ. Νικόλαοσ δ' ὁ Ἀμοργίτην αὐτὸν καλεῖ.» Ἐκ πάντων δὲ τούτων γίνεται δῆλον, ὅτι Ἀμόργιοσ ἦν τὸ σύνθηροσ παρ' Ἑλλήσιν ἐθνικὸν καὶ ὅτι ὁ Σιμωνίδησ μᾶλλον, ὡσ ποιητὴσ, ἔδειτο

τῆ κατὰ τὸν καιρὸν τύπον ἐπωνυμία Ἀμοργῖνος. Οὕτω δὲ καὶ Φολεγάνδριοι, οὐχὶ Φελεγανδρίνοι, ὡς Ἄνδριοι, Τηλάνδριοι.

Πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα ἔστι παραθέσθαι τοιαῦτα παραδείγματα δηλοῦντα ὅτι φιλόκαινοι συγγραφεῖς καὶ μάλιστα ποιηταὶ εἰσήγον εἰς τοὺς Ἕλληνας μετὰ τῶν τύπων καὶ τὴν προσωδίαν τὴν λατινικὴν. Ἐπεὶ δὲ ἀδύνατος ἀπέβαιεν ἡ παντελής τῆς Ἑλληνικῆς προσωδίας κατάλυσις, ὡς ἐγκειμένης τῆ φύσει τῆς γλώσσης καὶ ἅμα ἰσχυρῶς ὑπὸ τῆς συνηθείας φρουρουμένης, οὐκ ὀλίγοις ἐθνικοῖς ἔξω τῆς Ἑλλάδος γενομένοις καὶ τύπον φέρουσι λατινικόν, ὡσπερ αὐτόμακτος ἐπεφοίτησεν ἡ Ἑλληνικὴ τόνωσις ἀσπασίως δεξαμένων τῶν συγγραφέων. Τοιαῦτα δὲ εἰσι τὰ ἔτι καὶ νῦν διττῶς φερόμενα, ὀξύτονα μὲν παρὰ τισι, προπερισπώμενα δὲ παρ' ἄλλοις, ὡς ἐν τοῖς ἔμπροσθεν δεδήλωται. Τῶν δὲ νεωτέρων ἐκδοτῶν, οὐχὶ πάντες, ἀλλ' οἱ ἄγαν ὑπέρμαχοι τῆς λατινικῆς προσωδίας οὐδὲν ἀνέχονται ὀξύτονον ἐθνικόν εἰς ἰ ν ο ς, ἀλλὰ τρέπουσιν εὐθὺς εἰς προπερισπώμενον, ἐν οὐδενὶ λόγῳ τιθέμενοι τὰ χειρόγραφα. Ἐλωρινὴ ὁδὸς ἀναγινώσκεται πολλάκις παρὰ Θεουκυδίδῃ ἅπαξ δὲ μόνον Ἐλωρίνη (XI, 66), ὅπερ ἀποδοκιμάζων ὁ Porro λέγει «κάνταῦθα μὲν τὸν ὀξύτονον τύπον φέρουσι τὰ ἄριστα τῶν ἀντιγράφων, ἄλλοι δὲ πάντα.» Καὶ ὁ Bloomfield ἐν τῇ ἐκδόσει τοῦ ἱστορικοῦ προέκρινε τὸν ὀξύτονον τύπον δι' οὗς καὶ ὁ Porro λόγους, προσθεὶς ὅτι εὔρηται οὗτος καὶ ἐν Κώδικι τοῦ Βρετανικοῦ Μουσείου. Καὶ παρὰ Στεφάνῳ τῷ Βυζαντίῳ δύο μὲν ἀντίγραφα φέρουσιν Ἐλωρινὴν, ἐν δὲ Ἐλωρίνην καὶ ὁμοίως ὁ Meineke οὐχ ἤττον πλημμελὲς ὑπολαμβάνει τὸ «Ἐλωρινὴ ὁδὸς» ἢ τὸ παρὰ Σουΐδα «Πελωριναὶ κόγχαι,» ἀντὶ Ἐλωρίνη καὶ Πελωρίδα. Τοιαῦτα δὲ γράφει πάντως διὰ τὸ τὴν πόλιν Ἐλωρον καὶ τὴν Πελωρίδα ἄκραν ἐν Σικελίᾳ κείσθαι. Ἄλλ' ὁ οἰκῆτωρ τῆς πόλεως Ἐλωρίτης ἐλέγετο οὐχὶ Ἐλωργῖνος, ὅπως ἐκ τούτου ὑπάρξῃ καὶ παρασχηματισμὸς θηλυκοῦ Ἐλωρίνη. Καὶ ὁ Φίλιστος ἐν ἀρχῇ τῆς δευτέρας τῶν περὶ Σικελίας ἐγράφε «Συρακούσιοι δὲ πυνθινόμενοι Καμαρινκίους τὸν Ὅρμινόν διαβάντας» (Müller, Frag. Hist.

Graec., T. 1 σ. 186). Ομοίονες δὲ τὸ Ἰρμινός τῷ Τρικαλινός, ὡς λέγεται γὰρ ὁ ἐν Θεσσαλίᾳ ποταμὸς Ληθαῖος. Ἄλλὰ καὶ τῶν ἀμολογουμένως προπερισπωμένων οὐκ ὀλίγα διὰ τὴν ἰσχὺν τῆς Ἑλληνικῆς προσφῶδις ὠξύνθησαν ὕστερον, ἅτινα οἱ ἐκδότης, ὡς δὴθεν παραπτώματα τῶν ἀμαρτωλῶν ἀντιγραφῶν, προπερισπῶσιν ἀνεκδοιάτως. Οὕτω, φέρ' εἰπεῖν, ἐν τῷ λεξικῷ τοῦ Ζωναρᾶ (ἐκδ. Tittmann) ἀναγινώσκειται «Ταραντιναὶ βαφαὶ οἶμαι τὰ ἀλιουργῆ λέγειν, ἢ ἀπὸ ὀστρέου ἢ ταραντινὸν τὸ λεπτὸν ὕφασμα,» ἐνθα ὁ ἐκδότης σημειοῖ. «Ταῦτά ἔχει καὶ τοῦ Φωτίου χειρόγραφον λεξικόν. Ἐπιθι Ἡσυχ. προλ. Ἐτυμ. Μέγα 746, 14.» Ἄλλὰ καὶ παρὰ Φιλοστράτῳ (Ἐπιστ. μ', σ. 731) φέρεται, «τὸ δὲ φυκίον καὶ ὁ κορὸς καὶ τὸ Ταραντινόν, καὶ οἱ ἐπικάρπιοι ὄφεις, καὶ αἱ χρυσαὶ πέδαι, Θηβαΐδος καὶ Ἀρισταγόρας καὶ Λαΐδος φάρμακα.» Καὶ ἐν τοῖς ἀνεκδότοις τοῦ Cramer «αἰεὶ παρὰ τοῖς Ταραντινοῖς — οἱ δὲ Ταραντινοὶ ἄποικοί εἰσι τῶν Δωριέων.» Ἄρα οὐχὶ ἄπιστον φαίνεται, ὅτι τοσοῦτοι διάφοροι διαφορῶν πονημάτων ἀντιγραφεῖς ὥσπερ ἐκ συνθήματος ἐν τῇ αὐτῇ λέξει περιέπεσον εἰς τὸ αὐτὸ περὶ τὸν τόνον ἀμάρτημα; Καὶ ὅμως οἱ νέοι μάλιστα ἐκδότης πάσας διαγράφοντες τὰς ἀπὸ τοῦ ὀξυτόνου τύπου Ταρακντινός, Ταρακντινή, Ταρακντινόν ἀντεισάγουσι τὰς ἀπὸ τοῦ προπερισπωμένου πτώσεις, οὐδαμῶς σκεπτόμενοι ὅτι ἐθνικὰ μὴ ὡς τοιαῦτα, ἀλλ' ὡς τοπικὰ ἐπίθετα παραλημβανόμενα εἰς τὸν λόγον, ὑπόκεινται κατ' ἀνάγκην εἰς τοὺς περὶ τονώσεως τῶν ἐπιθέτων νόμους τῆς Ἑλληνικῆς προσφῶδις, καθ' οὓς τὰ εἰς ἰνός ἐπίθετα ἢ ὀξύνονται ἢ προπαροξύνονται, ἔνθεν Κεστρινοὶ βέες, Ρεατινός ἀγρός, Ρεατινή γῆ, Ρεατινοὶ ἡμίονοι, Ἐλωρινή ὁδός, Πελωριναὶ κόγχαι, Ταραντιναὶ βαφαὶ — Βίβλινος οἶνος, Ἀμόργινος χιτῶν. Σαφές δὲ ἐκ τούτων ὅτι καὶ Βυζαντινὴ αὐτοκρατορία ὀρθότερον ἂν λέγοιτο ἢ Βυζαντινή. Ἐξ ὅτου μέντοι ἤρξατο εἰσαγομένη εἰς τὴν Ἑλλάδα ἡ χρῆσις τύπων λατινικῶν καὶ προσφῶδις λατινικῆς, ἐθνικὰ ἰταλικῶν καὶ σικελικῶν πόλεων ἐτήρουν ἔσθ' ὅτε ἐπὶ τῆς παραληγούσης τῶν

τόνον, καίτοι ἐπιθετικῶς λαμβανόμενα, εἰ οὕτως ἤρεσκε τῷ γράφοντι. Διὸ καὶ **Ταφεντινος** οἶνος ὡς **Τιβουρῖνος**, **Μαμερτῖνος**, **Φαλερῖνος**, ἄλλως **Φάλερνος** καὶ **Φαλερνίτης**. Ἄλλα καὶ **Συρρεντίνος**, καίτοι τοῦ ἐθνικοῦ ὄντος **Συρρέντιος** οὐχὶ **Συρρεντίνος**. Οὐχὶ ἄλλως καὶ τοῦ **Θουρίου** ὁ μὲν πολίτης **Θούριος** ἐλέγετο, ὁ δὲ οἶνος **Θουρίνος**, περὶ οὗ ὁμοίως **Στεφάνος** ὁ **Βυζάντιος** γράφει (316, 4), «ᾧφελε δὲ παρὰ τὸ **Θούριος** (**Θούριον**); **Θουριανός** ὡς **Πάριον Παριανός**.» Φανερόν δὲ οἶκθεν ὅτι ταῦτα καὶ ἄλλα ἰταλικῶν οἶνων ἐπίθετα ἐπανελάμβανον οἱ γράφοντες ὡς ἤκουον αὐτὰ ὑπὸ τῶν ἐπιχωρίων προφερόμενα, καθάπερ καὶ νῦν ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ὡς ἀκούει οὕτω καὶ ἐκφωνεῖ τὰ ἐθνικά, οἷον **Τριεστίνος**, **Ἀλγερινός**, **Ναπολιτᾶνος** οἷς μέντοι ἐπιθετικῶς οὐ χρῆται διὰ τὴ μὴ ὀξύτονεῖσθαι.

Ἐκ τοιαύτης δὲ ἐπὶ πολλῶν καὶ ἄλλων ἀθετήσεως τῆς Ἑλληνικῆς προσωδίας πλανηθέντες τῶν νεωτέρων τινὲς ἐπίστευσαν εἰ οὐδὲν ὑπάρχει ἐθνικὸν εἰς ἵνος μὴ προπερισπώμενον. Ὁ **Μεινεκε** ὄσα παρὰ **Στεφάνω** τῷ **Βυζαντίω** εὔρεν εἰς ἵνος ὀξύτονα πάντα ἔτρεψεν εἰς προπερισπώμενα. Οὕτω φέρ' εἰπεῖν, τὸ **Βουλινοί**, ὅπερ ὀξύτονον κεῖται παρὰ **Σχύλακι** (σ. 11), «**Βουλινοί** δ' εἰσὶν ἔθνος Ἰλλυρικόν» καὶ οὕτως ἐτήρησαν καὶ οἱ ἐκδόται τοῦ **Θησαυροῦ** τοῦ **Στεφάνου**, γράφει **Βουλινοί**. Ἄλλα καὶ **Βουλιμεῖς** οὗτοι ἐλέγοντο καὶ **Βουλινεῖς** καὶ **Βουλινοί** κατ' **Εὐστάθιον** (εἰς **Διονυσ.** 387) καὶ **Βουλίονες** κατὰ **Στράβωνα** (7, 326) ἢ **Βουλλίονες**, ἀδηλον δὲ τίς ὁ ἀρχαιότερος τῶν τύπων τούτων, οἷς οὐδὲ συγκαταλέγεται ὅλως ὁ προπερισπώμενος **Βουλινοί**. Ἀποδέχεται δὲ τῷ παρὰ **Στεφάνω** τῷ **Βυζαντίω** **Σχυθηνοί**, ἰν' ἀποδοκιμάσῃ τῷ παρὰ **Ξενοφῶντι** (4, 7, 18) **Σχυθινοί**, ὅπερ ὁ **Lobock** (**Palhol.** 243) κρίνει ἐρθότερον. Ἄλλὰ γνωστὸν ὅτι παρὰ τοῖς ἀρχαίοις πλεῖστα ἐθνικά ἦσαν ἅμα καὶ κύρια, καθάπερ παρ' ἡμῖν εἰσι καὶ ἐπώνυμα. Ὁ ἐθνογράφος ἐν τῷ περὶ **Ἀγάθης** (11, 9), εἰπὼν ὅτι τὸ ἐθνικὸν ἐστὶν **Ἀγαθῖνος**, ἐπιφέρει, «εἰ δὲ καὶ κύριον εἴη τὸ **Ἀγαθῖνος**, οὐκ ἀπεικός σημαίνειν ἀμρότερα. **Σχοινεύς** γὰρ καὶ κύριον καὶ ποταμοῦ

καὶ ἔθνικόν, καὶ Λίξος, ὁμοίως Θεσσαλὸς καὶ Σικανὸς καὶ Σικελὸς καὶ μυρία.» Ἐν τοῖς μυρίοις δὲ τούτοις ἦν καὶ τὸ Σκυθινός κύριον ὄνομα τοῦ πατρὸς τοῦ Ἀνακρέοντος καὶ ἑτέρου τινὸς ἱστορικοῦ καὶ ποιητοῦ. Ἐπεὶ δὲ ἡ διὰ τοῦ ἱερογράφου τοῦ ὀνόματος τούτου ἐστὶν ἀναμφίβολος, ὀφείλον ὅτι καὶ ἡ τοῦ παρὰ Ξενοφῶντι ἔθνικου Σκυθινός. Ἀντιστρόφως δὲ τὰ εἰς ἡνὸς λήγοντα ἔθνικα τῶν ἐν Ἰλλυρία πόλεων τρέπει εἰς ἡνὸς καὶ προπερισπᾶ, Δυρραχίνος γράφων ἀντὶ Δυρραχηνός, Παρθένος ἀντὶ Παρθηνός, Πηλίνος ἀντὶ Πηληνός. Ἀπολογούμενος δὲ ἰσχυρίζεται (Στ. Βυζ. 244 καὶ 505) ὅτι πάντῃ ἀσυνήθης ἐστὶ τοῖς ἐν Ἰλλυρία καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς κατ' ἐκείνας τὰς χώρας ἔθνεσιν ὁ εἰς ἡνὸς τύπος, ἐν ᾧ πολλῶν Ἰλλυρικῶν ἔθνῶν ὀνόματα οὐχὶ ἀλλότριον ἀποφαίνουσι τὸν Ἰταλικὸν εἰς ἡνὸς, οἷον Δωνεττένοι, Ἀμβρακίνοι, Κεστρένοι, Ἀργυρίνοι, κτλ. Ἀλλ' οἱ μὲν Δωνεττένοι οὐχὶ Ἰλλυρικὸν ἔθνος, ἀλλὰ Μολοσσικὸν λέγονται ὑπὸ τοῦ ἔθνογράφου καὶ ἡ Μολοσσία χώρα τῆς Ἠπείρου, ἧς αἱ πόλεις οὐδέποτε συγγέονται ὑπ' αὐτοῦ ταῖς Ἰλλυρικαῖς, οἱ δὲ Ἀμβρακίνοι οὐδὲ οὗτοι Ἰλλυρικόν, ἀλλ' Ἠπειρωτικὸν ἔθνος, οὐχὶ ὑπὸ τῶν ἐπιχωρίων, ἀλλ' ὑπὸ τοῦ Φιλίστου ἐκλήθησαν οὕτω «Σικελικῶς τύπων» ὡς αὐτὸς ἐσημειώσατο ὁ ἔθνογράφος. Ἀλλὰ καὶ οἱ Κεστρένοι ὡσαύτως Ἠπειρωτικὸν ἐστὶν ἔθνος καὶ μόνον ἐν στίχῳ τοῦ Ριανοῦ ὑπὸ Στεφάνου τοῦ Βυζαντίου παρατιθεμένῳ (689, 21) εὔρηται τὸ ἔθνικόν τοῦτο διὰ τοῦ ἡ καὶ ὀξύτονον Κεστρήνοί, μετετυπώθη δὲ εἰς τὸ Κεστρένοι, ἴσως διὰ τὸ παρὰ Πλινίῳ (4, 1) Cestrini. Περὶ δὲ τοῦ ψευδοῦς Ἀργυρίνοι ἀντὶ τοῦ ὀρθοῦ Ἀργύρινοι εἴρηται ἤδη ἱκανῶς. Τοιαῦτα Ἠπειρωτικῶν πόλεων ἔθνικα παρατίθεται ὁ Meineke, ἵνα δείξῃ, ὅτι δι' ἔθους ἦν καὶ τοῖς ἐν Ἰλλυρία ὁ εἰς ἡνὸς Ἰταλικὸς καὶ Σικελικὸς τύπος, μετασχηματίσθη δὲ τὸ ἔθνικόν Δυρραχηνός εἰς τὸ Δυρραχίνος καὶ τὸ Παρθηνός εἰς τὸ Παρθένος ἐπὶ μόνῳ τῷ λόγῳ ὅτι ἀμφοτέραι αἱ πόλεις Δυρράχιον καὶ Πάρθος Ἰλλυρικαὶ εἰσι. Ἡ δὲ χρῆσις τῶν λατίνων συγγραφέων, ἣν ἐπικαλεῖται ὡς ὄφθην συντηρή-

ρουσαν τῇ δοξασίᾳ αὐτοῦ, οὐδὲν ἰσχύει, εἴ γε Dyrrhachini καὶ Dyrrhacheni ἐλέγοντο ὑπ' αὐτῶν οἱ Δυρραχῆνοί, καθάπερ Filadelphini καὶ Filadelpheni οἱ Φιλαδεφῆνοί· καὶ δῆλον ἐπιχρώμενοι μὲν τῷ μακρῷ ε εἶποντο τῇ ὀρθογραφίᾳ τῇ Ἑλληνικῇ, χρώμενοι δὲ τῷ ι ἠκολούθουν τῇ ἐπ' αὐτῶν προφορᾷ τοῦ η. Περὶ δὲ τοῦ Παρθῆνοι σημειωτέον ἐπι δὲ Στέφανος ὁ Βυζάντιος εἰώθε παραβάλλειν ὀνόματα πόλεων ἕμοια ἀλλήλοις δοκοῦντα αὐτῷ, ἵνα δείξῃ ὅτι καὶ τὰ ἐκ τούτων ἐθνικά εἰσιν ὁμοιότυπα, οἷον «Βούτριον, ὡς Ρήγιον, τῆς Ἰταλίας πόλις, τὸ ἐθνικὸν Βουτρῆνος ὡς Ρηγῆνος» (184, 3). Πρὸς Καρδητός, Καύδιον, Κάσταξ, Πύρνος, Βρένθη κτλ. Οὕτω τοίνυν γράφει, «Σάρδος ὡς Πάρθος» ἐπεὶ καὶ τὰ ἐκ τούτων ἐθνικά εἰσι παρ' αὐτῷ ὁμοιότυπα, Σάρδος Σαρδηνός, Πάρθος Παρθηνός. Ἄλλ' ὁ Meineke, οὐδ' ἑαυτῷ ἀκόλουθος, τὸ μὲν Παρθηνός μετεποίησεν εἰς τὸ Παρθῆνος ὡς Ἰλλυρικῆς οὔσης τῆς πόλεως Πάρθου, τὸ δὲ Σαρδηνός κατέλιπεν ἄθικτον, καίτοι ὁμοίως Ἰλλυρικῆς πόλεως οὔσης τῆς Σάρδου. Ἄλλὰ καὶ οἱ ἐκδόται συγγραφέων, παρ' οἷς γίνεται μνεία τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος ἐθνικοῦ, οὔτε ἀλλήλοις εἰσι σύμφωνοι οὔτε ἑαυτοῖς ἀκόλουθοι. Ἐν τῇ ὑπὸ Kramer ἐκδόσει τοῦ Στράβωνος (ἐν Βερολίῳ 1852) ἐν μὲν τῷ ἱστορικῷ καὶ γεωγραφικῷ πίνακι ἀναγινώσκειται Παρθῆνοί, ὅπερ εὐρηγται καὶ παρὰ Πολυβίῳ καὶ ἐγκρίνει ὁ Löbeck (Pathol. 249), ἐν δὲ τῷ κειμένῳ Παρθῆνοι. Ἐν τῇ ἐκδόσει τοῦ Πολυβίου ὑπὸ Dübner τοῦ μὲν κεῖται Παρθῆνων διὰ τῆς εἰ διφθόγου (2, 11, 11) καὶ λατινιστὶ Parthenorum, τοῦ δὲ (7, 9, 13) Παρθῆνων λατινιστὶ Parthinorum. Ὁ δὲ Bekker παρὰ τε Πολυβίῳ (2, 11, 27 καὶ 7, 9, 28) καὶ Ἀππιανῷ γράφει ἐν μὲν τοῖς κειμένοις Παρθῆνοί, ἐν δὲ τοῖς πίναξι τοῦ μὲν Πολυβίου Parthini, τοῦ δὲ Ἀππιανοῦ Partheni. Ὁ νεώτατος ἐκδότης τοῦ Meindelssohn (ἐν Λειψία 1879) γράφει Παρθῆνοί, ὁ δὲ τοῦ Πολυβίου Büttner-Wobst (ἐν Λειψία 1882) παρεδέξατο τὸν λατινικὸν τύπον Παρθῆνοι. Καὶ ὁμοίως ὁ Πλίνιος (3, 22, 25) γράφει Partheni ἤτοι Παρθῆνοί. Οἷος κριτικὸς κυκλῶν!

Ἄλλ' οὐδὲ ἀκριβῆς ἐστὶν ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ Meineke, ὅτι δὴθεν ἐν Ἰλλυρία ἐθνικὰ εἰς τὴν οὐχ εὐρήνται, ἀλλ' εἰς ἰνός προπερισπώμενα. Παρ' αὐτῷ τὸ ἐθνογράφῳ, ὃν ἐξέδωκε, φέρονται ἐξ μὲν εἰς τὴν οὐχ Ἰλλυρικῶν πόλεων ἐθνικὰ, Δυρραχηνός, Ὀλβηνός, Παρθηνός, Πηληνός, Σαρδηνός, Δασσαρηνοί, οὐδὲν δὲ εἰς ἰνός προπερισπώμενον. Καὶ ἀληθῶς τὸ Ἀμαντίνη καὶ τὸ Γαυλαντίνοι οὐ τῆς χώρας εἰσὶν ἐθνικὰ, ἀλλὰ τὸ μὲν τοῦ Καλλιμάχου, τὸ δὲ τοῦ Εὐφοριώνος ἔργον ἐστὶ, τὸ δὲ Βουλιτίνοι πάνυ ἀδέξια ὡς εἴρηται. Τὰ δὲ τρία Δυρραχηνός, Παρθηνός, Πηληνός ὀφείλονται καθ' ὁλοκληρίαν τῷ Meineke, ἔραστῇ ὄντι τοῦ Ἰταλικοῦ τύπου. Διὸ ἐνθα παρὰ τῷ ἐθνογράφῳ ἀναγινώσκεται (§90, 3), «Σύεσσα πόλις Τυρηνῶν· τὸ ἐθνικὸν Συεσσηνός,» ἔγραψε «Συεσσίνος» πάντως διὰ τὸ ἐν Ἰταλίᾳ κεῖσθαι τὴν πόλιν. Ἀλλὰ γνωστὸν ὅτι δύο Σύεσσαι ἦσαν ἐν Ἰταλίᾳ, ὧν ἡ μὲν ἐν τῷ νέῳ Λατίῳ, νῦν (Sessa, ἡ δὲ ἑτέρα ἐν τῷ παλαιῷ, ἡ τῶν Πομετιῶν Σύεσσα (Suessa Pometia) ἡ τις πόλις τῶν Τυρηνῶν λέγεται ὑπὸ Στεφάνου τοῦ Βυζαντίου. Ἀμφοτέρων δὲ τούτων τὸ ἐθνικὸν ἐστὶ Suessanus, ὅπερ Ἑλληνιστὶ μεταγραφόμενον εἶη ἂν Συεσσανός καὶ τροπῇ Συεσσηνός, ὡς Τυρσανοί Τυρρανοί Τυρρηνοί, οὐδαμῶς δὲ Συεσσίνος.

Παραλείπων ἄλλα ὑπ' ἄλλων κριτικῶν δωρηθέντα ἡμῖν ἐθνικὰ εἰς ἰνός προπερισπώμενα, σημειώσεως ἄξιον νομίζω, ὅτι πρῶτον μὲν οἱ ἀρχαιότεροι καὶ δὴ καὶ οἱ δόκιμοι συγγραφεῖς ἐχρήσαντο τῷ ὀθνεῖῳ τύπῳ ἐπὶ πόλεων ἐν Ἰταλίᾳ καὶ Σικελίᾳ κειμένων χαριζόμενοι τῷ ἔθει τῶν ἐπιχωρίων, ἔπειτα δὲ φιλόκαινοι ποιηταὶ καὶ λογογράφοι ἐχρήσαντο ὁμοίως τῷ αὐτῷ τύπῳ ἐπὶ πόλεων ἔξω τῆς Ἰταλίας καὶ Σικελίας καὶ δὴ ἐν Ἑλλάδι κειμένων παρὰ τὸ ἔθος τῆς χώρας. Ἐκ τούτου δύο προσωδία, ἡ μὲν ἑλληνικὴ, ἡ δὲ λατινικὴ, παρίσταντο μαχόμεναι ἀλλήλαις, καὶ τὰ μὲν εἰς ἰνός δξύτονα ἤλαττοῦντο ἀναλόγως. Συνεβάλλοντο δὲ καὶ οἱ Λατῖνοι συγγραφεῖς, οὐ μόνον τὰ διὰ τοῦ ι, ἀλλὰ καὶ τῶν διὰ τοῦ η τινά οὕτω λατινιστὶ μεταγράφοντες, ὥστε δοκεῖν Ἰταλικῶ ἢ Σικελικῶ τύπῳ γεγονέναι. Καὶ τῶν νεωτέρων δὲ κριτικῶν εἰσὶν

οί οὐδὲν ἀνέχονται εἰς ἰ ν ο ς ὀξύτονον ἔθνικόν, μάλιστα δὲ εἰ τύχοι ἐκ περιττοσυλλάβου παρηγμένον λατινικῶ τύπῳ, ὡς Ἀμαντινοί, Οὐαλεντινοί, ἀλλὰ διορθοῦσιν εὐθὺς εἰς προπερισπώμενον. Εἰς τοσοῦτον δὲ προέβη ἡ κατάχρησις, ὥστε καὶ τὸ κύριον ὄνομα Φ ω τ ε ἰ ν ὀ ς, περὶ οὗ οἱ γραμματικοὶ διδάσκουσιν ὅτι διὰ τῆς εἰ γράφεται καὶ ὀξύνεται (Lentz Ἡρωδ. 184, 20) προσμαρτυρούσης ἔτι καὶ νῦν τῆς συνηθείας, εὐρεθὲν ἐν ἐπιγραφαῖς διὰ τῆς εἰ καὶ διὰ τοῦ ι, ἐτρέπη εἰς προπερισπώμενον Φ ω τ ε ἰ ν ο ς, ὡς εἰ λατινικῇ ἦν ἡ κατάληξις (C. I., Τομ. 3, σ. 492, ἀριθ. 5087, 3990)!

Οὐχ ἦττον ἡ Ἑλληνικὴ προσωδία, ἀνεξίτηλος ἐν τῇ συνειδήσει τοῦ ἔθνους, διήλθεν ἑκατονταετηρίδας καὶ χιλιετηρίδας ἀπὸ Καλλιμάχου, καὶ πλείστα εὐρηγὰντὰ παρὰ τοῖς μεταγενεστέροις καὶ δὴ καὶ τοῖς ἐπὶ Βυζαντίου συγγραφεῦσιν ἔθνικὰ εἰς ἰ ν ο ς ὀξύτονα. Β ρ ε ν τ ε σ ι ν ο ῦ ς, Β ρ ε τ ε σ ι ν ὠ ν, παρὰ Πλουτάρχῳ (ἐν βίῳ Πομπηίου, κεφ. 62). Ἀλεξανδρινός παρὰ Στράβωνι (13, 599) «Παρατίθησι δ' ὁ Δημήτριος καὶ τὴν Ἀλεξανδρινὴν Ἑστιάϊαν μάρτυρα τὴν συγγράψασαν περὶ τῆς Ὀμήρου Ἰλιάδος» καὶ ἐπιθετικῶς «ὀβολῶν Ἀλεξανδρινῶν,» παρ' Ἀθηναίῳ (8, 331), καὶ «πλοῖτον Ἀλεξανδρινόν» ἐν ταῖς πράξεσι τῶν ἀποστόλων (27, 6), καὶ ὀβολῶν Ἀλεξανδρινῶν παρ' Ἀθηναίῳ (8, 331), καὶ «Μορινοὶ Μορινῶν» παρὰ Πλανούδῃ ἐν τῇ μεταφράσει τῶν ὑπὸ τοῦ Ἰουλίου Καίσαρος ἀπομνημονευμάτων τοῦ Γαλατικοῦ πολέμου, ἔπερ ἔμως εὐρηγὰντὰ παρὰ Στράβωνι καὶ παρὰ Πτολεμαίῳ ὡς εἰρηγὰνται. Παρὰ δὲ Νικήτα τῷ Χωνιάτῃ (σ. 98, ἐκδ. Bekker) ἀναγινώσκειται, «Ἀκαρνᾶνάς τε καὶ Αἰτωλοὺς, τοὺς νῦν λεγομένους Ἀρτινοὺς.» Ὅμοια τούτοις τὰ ἐν τῇ συνηθείᾳ νεώτερα Παξινοί, Πατρινοί, Βαλτινοί κτλ. μαρτυροῦντα ὅτι οὐδέποτε ἐπαύσατο ἰσχύουσα ἡ Ἑλληνικὴ προσωδία.

Ἴνα δὲ μὴ ἐπὶ πλεῖστον μηκύνω τὸν λόγον ἐν ἐπιστολιμαίᾳ διαλέξει, ἐλευθέρως ἀποφαίνομαι τὴν ἐμὴν γνώμην, ὅτι τὸ μὲν Β υ ζ α ν τ ε ἰ ν ο ς καὶ Ἀ λ ε ξ α ν δ ρ ἰ ν ο ς οὐδὲ ἀνεκτά εἰσιν, ὡς πάντι ἀλλότρια τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης, τὸ δὲ Β υ ζ α ν τ ἰ ν ὀ ς

καὶ Ἀλεξανδρινός, μόνον κατὰ τὸν τόνον πλεονεκτοῦσιν ἐκείνων. Καὶ ἐγὼ μὲν οὐκ οἶδα τίς ὁ πρῶτος τοῖς Ἕλλησιν εἰσηγησάμενος τὴν χρῆσιν τοῦ Βυζαντινοῦ καὶ τοῦ Ἀλεξανδρινοῦ ἐν τῇ σημασίᾳ ἐκδέχονται νῦν οἱ πανταχοῦ λόγιοι τὸ Βυζαντινὸν καὶ τὸ Alexandrini. Οἶδα μέντοι τοῦτο ὅτι, εἰ μὴ ραστώνην ἐδίωκεν, εἶχεν ἂν ἐκ τῶν ὑπαρχόντων ἐν τῇ γλῶσση ἐθνικῶν τοῦ Βυζαντιοῦ καὶ τῆς Ἀλεξανδρείας ἐλέσθαι τὸ Βυζαντιανοῦ καὶ τὸ Ἀλεξανδρειανοῦ, ὧν τὸ μὲν παρὰ τὸ Βυζάντεια ἢ Βυζαντία τὸ σημαῖνον τὴν χώραν (Στ. Βυζ. 190, 8), τὸ δὲ παρὰ τὸ Ἀλεξανδρεία, καὶ τοῦτο ἐπὶ τῆς χώρας, οὐχὶ τῆς πόλεως νοούμενον. Ἐξ ὅτου δὲ τὸ Βυζάντιον ἐγένετο βασιλεὺς πόλις, ἔνθεν καὶ ὁ ἐθνογράφος λέγει »Βυζάντιον, τὸ ἐν Θράκῃ βασιλεῖον,» ἔστιν ἐνδέξασθαι τὸ Βυζάντεια ἢ Βυζαντία ἐπὶ πάσης τῆς ὑποκειμένης τῷ βασιλείῳ χώρας καὶ Βυζαντειανούς ἢ Βυζαντιανούς καλεῖσθαι πάντας τοὺς ἐν αὐτῇ ὑπηκόους. Οὐχὶ ἄλλως τοῦ Βοσπόρου οἱ μὲν τῆς πόλεως οἰκῆτορες Βοσπόριοι ἐλέγοντο, οἱ δὲ οἰκοῦντες πᾶσαν τὴν ὑποκειμένην τῷ Βοσπόρῳ χώραν, Βοσποριανοὶ πάντες ἐκαλοῦντο, «τοῖς δὲ τοῦ Βοσπόρου δυνάσταις ὑπήκοοι Βοσποριανοὶ πάντες καλοῦνται, καὶ ἔστι τῶν μὲν Εὐρωπαϊκῶν μητρόπολις τὸ Παντικᾶπαιον, τῶν δὲ Ἀσιανῶν τὸ Φαναγόρειον» (Στράβ. 11, 495). Οὕτω δὲ Βυζαντιοὺς μὲν ἔστι καλεῖν τοὺς οἰκοῦντας αὐτὸ τὸ Βυζάντιον, Βυζαντειανούς δὲ ἢ Βυζαντιανούς πάντας τοὺς ὑπηκόους τῆς αὐτοκρατορίας.

Ταῦτα, φίλε ἀγαθὲ καὶ σοφὲ ἄνερ, ἔχω σοὶ ἀποκρίνασθαι πρὸς ἅ, οὐδὲν ἐμοῦ δεόμενος, ἐρωτᾷς με. Δέξαι δὲ αὐτὰ οὐχ ὡς ἀξίαν τινὰ ἔχοντα, ἀλλ' ὡς μακρὸν προθύμου φιλίας τακμήριον. Ἐβριωσο.